

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobkyně: **M. E.**, zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 8. 2008, č. j. MV-66327-2/OAM-2008, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 Ca 239/2008 – 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 25. 8. 2008, č. j. MV-66327-2/OAM-2008, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 10. 6. 2008, č. j. CPR-5375/ČJ-2008-9CPR-T243, kterým bylo zastaveno řízení ve věci její žádosti o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění vydaného dne 9. 9. 2005, č. j. SCPP-224/PL-21-25, s tím, že v případě žalobkyně nebyly splněny podmínky stanovené v § 122 odst. 5 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“).

Městský soud v Praze při posouzení věci vycházel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2007 č. j. 1 As 38/2007 – 80, www.nssoud.cz, na základě nichž konstatoval, že správní orgán byl v řízení o žádosti o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců povinen vážit i nové skutečnosti, které na odstranění tvrdosti mohly mít vliv a které žalobkyně v podané žádosti uplatnila (v daném případě zejména narození dítěte, nízký věk otce dítěte a závislost na rodině otce dítěte). Bylo totiž třeba posoudit, zda by výkon správního vyhoštění nezpůsobil nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života žalobkyně, jestliže právě v tomto nastaly po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění změny. Městský soud v Praze zjistil, že stěžovatel v rozhodnutí o odvolání sice vzal narození dítěte v potaz, dále však pouze uvedl, že oba rodiče narozené dcery jsou státními příslušníky Mongolska a že je na jejich uvážení, zda se rodina rozdělí či zda oba vycestují mimo území republiky. Městský soud v Praze má za to, že takto provedené správní uvážení není úplné. Stěžovatel totiž nehodnotil to, že otec dítěte dosáhl zletilosti necelé dva měsíce před vydáním rozhodnutí, nezabýval se tvrzením, že rodina nemá v Mongolsku žádné zázemí, naopak je závislá na rodině otce dítěte, která žije v České republice. Uvedené skutečnosti jsou dle názoru soudu důležité pro posouzení toho, zda bylo v případě žalobkyně odůvodněno zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Vzhledem k tomu, že tyto skutečnosti stěžovatel neuvažil, jeví se napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Městský soud v Praze dodal, že souhlasí s důvody uložení správního vyhoštění žalobkyni. Pokud se jedná o to, že žalobkyně nevycestovala z České republiky po ukončení řízení o mezinárodní ochraně (7. 5. 2007), soud poukázal na to, že v té době již byla těhotná, její dcera se narodila dne 14. 9. 2007. Na základě uvedeného Městský soud v Praze napadené rozhodnutí stěžovatele podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), pro vady řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podanou kasační stížností napadl stěžovatel rozsudek Městského soudu v Praze z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Má za to, že Městský soud v Praze překročil meze přezkumu správního uvážení a nepřípustně přezkoumal meritum věci. Stěžovatel odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu ČR, sp. zn. II. ÚS 361/2000, ze dne 4. 10. 2000, v němž se uvádí, že u správních rozhodnutí, která správní orgán vydal na základě zákonem povolené volné úvahy (správního uvážení), přezkoumává soud pouze to, zda nevybočila z mezí a hledisek stanovených zákonem. Součástí přezkoumání soudu je i posouzení, zda správní uvážení je logickým vyústěním řádného hodnocení skutkových zjištění. Pokud byly výše uvedené podmínky splněny, soud nemůže ze stejných skutkových zjištění vyvodit jiné závěry.

Stěžovatel má za to, že jeho úvaha nevybočila z mezí daných zákonnou úpravou, je přezkoumatelná a zahrnuje veškeré skutečnosti, které žalobkyně ve své žádosti uvádí. Ve svém rozhodnutí se vypořádal s novou hlavní skutečností tvrzenou žalobkyní, tedy s narozením jejího dítěte, a zabýval se případným dopadem realizace uloženého správního vyhoštění do rodinného života žalobkyně. Vzal v úvahu, že všichni členové rodiny jsou státní příslušníci Mongolska. Konstatoval proto, že s ohledem na existující státoobčanské pouto by měli svůj rodinný život primárně vykonávat na území svého domovského státu. Stěžovatel taktéž hodnotil povahu a intenzitu protiprávního jednání žalobkyně, které bylo

pokračování

důvodem uložení správního vyhoštění, a další její jednání, kdy uložené správní vyhoštění nerespektovala. Stěžovatel tedy pečlivě zhodnotil situaci žalobkyně a přezkoumatelným způsobem objasnil, proč nejsou splněny podmínky ustanovení § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Kromě zásahu do svého diskrečního uvážení spatřuje stěžovatel nezákonnost postupu Městského soudu v Praze i v tom, že za důvod zrušení správního rozhodnutí označil okolnosti, které nemají z pohledu zákona o pobytu cizinců ani jiných součástí právního pořádku České republiky žádnou relevanci. Fakt, že manžel žalobkyně nabyt zletilosti dva měsíce před vydáním rozhodnutí či spekulování o existenci zázemí v České republice a naopak o jeho neexistenci v Mongolsku, nemá při rozhodování o platnosti uloženého správního vyhoštění žádný význam. Ani soud nenaznačil, o která zákonná ustanovení svoji úvahu opírá.

Stěžovatel dále považuje rozsudek za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost. Soud výrokem č. I. rozsudku zrušil správní rozhodnutí a v odůvodnění se pokusil osvětlit důvody, jež ho vedly k tomu, že žalobu označil za důvodnou. Na str. 5 rozsudku však konstatoval, že žaloba nebyla podána důvodně. Stěžovatel proto považuje výrok a odůvodnění rozsudku za rozporné.

Stěžovatel taktéž poukázal na to, že ačkoli se v této věci jedná o otázku spjatou se správním vyhoštěním, dopustil se soud neodůvodněných průtahů v řízení, které jsou v rozporu s ústavně zaručeným právem na projednání věci v přiměřené lhůtě. Rozhodnutí stěžovatele bylo vydáno dne 25. 8. 2008, žaloba byla Městskému soudu v Praze doručena dne 9. 9. 2008. Rozsudek byl vydán dne 21. 12. 2012, stěžovateli byl doručen dne 14. 3. 2013. Stěžovateli je z jeho úřední činnosti známo, že žalobkyně v této dlouhé době pobývala na území České republiky jako žadatelka o udělení mezinárodní ochrany, dále na základě víza za účelem strpění, byla rovněž žadatelkou o povolení k trvalému pobytu z důvodu hodného zvláštního zřetele. Stěžovatel závěrem podotkl, že výrok o náhradě nákladů řízení se váže na výrok ve věci. Nejvyšší správní soud by měl tudíž zrušit i tuto část výroku, dále by mělo být rozhodnuto o povinnosti právního zástupce žalobce vrátit zaplacené náklady řízení. Na základě uvedeného stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud poukazuje na tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Žalobkyni bylo rozhodnutím Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Plzeň, ze dne 9. 9. 2005, č. j. SCPP-224/PL-21-2005, uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na 4 roky s tím, že doba k vycestování se stanoví 30 dnů od okamžiku, kdy cizinka pozbude postavení žadatelky o udělení azylu. Důvodem pro vydání rozhodnutí bylo zjištění, že žalobkyně dne 13. 5. 2005 neoprávněně vstoupila na

území Spolkové republiky Německo, v České republice pobývala od 18. 3. 2005 bez platného víza či platného cestovního dokladu.

Dne 7. 4. 2008 podala žalobkyně u Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, žádost o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění. Uvedla, že uplynula polovina doby od vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Dne 14. 9. 2007 se jí narodila dcera, jejímž otcem je mongolský státní příslušník, který má na území České republiky povolený trvalý pobyt. Je nezletilý, navštěvuje dosud střední školu. Za této situace není vycestování žalobkyně možné, neboť nemůže na území zanechat nezletilé dítě, jehož je jediným zákonným zástupcem. Žalobkyně dále uvedla, že spolu s dcerou a jejím otcem sdílí společnou domácnost s jeho rodiči, na něž jsou odkázáni výživou.

Prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí ze dne 10. 6. 2008, č. j. CPR-5375/ČJ-2008-9CPR-T243, o zastavení řízení o žádosti žalobkyně k novým skutečnostem týkajícím se jejích rodinných poměrů uvedl, že zákon o pobytu cizinců správnímu orgánu neukládá, aby v řízení o žádosti o zrušení platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění zkoumal dopady zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žadatele.

Žalovaný v rozhodnutí o odvolání připustil, že při rozhodování o žádosti o vydání nového rozhodnutí podle § 122 zákona o pobytu cizinců je posuzována relace mezi zájmem na ochraně společnosti před protiprávním jednáním cizince a jinými zájmy, např. na ochraně rodinného života. Připomněl, že na základě Úmluvy o právech dítěte je třeba chránit nejen práva rodičů, ale i práva dítěte. V projednávaném případě jsou oba rodiče i dítě státními příslušníky Mongolska, je tudíž na jejich uvážení, zda se rodina rozdělí či zda budou po určitou dobu žít mimo území České republiky.

Ve věci samé pak uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Nejvyšší správní soud se předně zabýval námitkou nesrozumitelnosti napadeného rozsudku. Za rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, dále kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, se uvádí, že za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli v tom, že by nesrozumitelnost napadeného rozsudku Městského soudu v Praze mohla být založena pouze tím, že soud

pokračování

v odůvodnění uvedl, že žaloba nebyla důvodná. Veškeré argumenty Městského soudu v Praze totiž směřují k tomu, že rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné a mělo být tudíž zrušeno. Odůvodnění rozsudku, jakož i celý rozsudek, je tedy kromě věty zmíněné stěžovatelem vnitřně konzistentní. Nejvyšší správní soud proto považoval konstatování Městského soudu v Praze, že žaloba nebyla podána důvodně, za pouhou zjevnou nesprávnost.

Co se týče námitek stěžovatele směřujících vůči přezkumu jeho správního uvážení Městským soudem v Praze, uvádí Nejvyšší správní soud následující:

Podle § 122 odst. 5 písm. a) zákona o pobytu cizinců může policie na žádost cizince vydat nové rozhodnutí, kterým zruší platnost rozhodnutí o správním vyhoštění, jestliže pominuly důvody jeho vydání a uplynula polovina doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území. V nadpisu § 122 citovaného zákona je vyjádřeno, že toto ustanovení upravuje „*podmínky odstranění tvrdosti správního vyhoštění*“.

Nejvyšší správní soud předně připomíná, že otázkou, zda správní orgány mohly či přímo měly při rozhodování o žádosti dle § 122 odst. 5 zákona přihlížet k aktuálním rodinným poměrům cizinky, se již podrobně zabýval ve svém rozsudku ze dne 6. 12. 2007, č. j. 1 As 38/2007 - 80, www.nssoud.cz, z jehož závěrů vycházel i Městský soud v Praze v nyní projednávané věci. Nejvyšší správní soud zde uzavřel, že v případě žádosti cizince o zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění je nutné posuzovat nejen konkrétní okolnosti případu, ale také nové skutečnosti (zpravidla uvedené v žádosti), pro něž se cizinec domnívá, že již pominuly důvody jeho správního vyhoštění. Mezi takové skutečnosti bezesporu patří i možný zásah do rodinného a soukromého života cizince, který by další výkon rozhodnutí o správním vyhoštění mohl způsobit; a to právě proto, že zákon o pobytu cizinců v § 119 odst. 5 (posléze § 119 odst. 7, ve znění do 24. 6. 2006), zakazuje vydat rozhodnutí o správním vyhoštění, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Je-li nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince překážkou vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, tím spíše musí být takový tvrzený zásah posouzen u žádosti o zrušení takového rozhodnutí. Tento názor ostatně stěžovatel ve své kasační stížnosti nezpochybnil.

Nejvyšší správní soud dále ve shodě se svým výše citovaným rozsudkem zdůrazňuje, že povinnost správního orgánu zkoumat případnou nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života neznamená, že by byl správní orgán povinen vždy k takové námitce rozhodnutí o správním vyhoštění zrušit: zda tak učiní je věcí jeho vyhodnocení skutkového stavu. Při této své činnosti však nesmí vybočit z mezí daných zákonnou úpravou a je povinen zabývat se všemi skutečnostmi, které cizinec ve své žádosti uvádí.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že Městský soud v Praze v projednávané věci svou vlastní úvahou závěry správního orgánu nenahrazoval a dokonce ani neprovedl vlastní hodnocení konkrétních okolností případu žalobkyně. Městský soud v Praze stěžovateli pouze vytkl to, že se nezabýval veškerými skutečnostmi uvedenými v žádosti žalobkyně, tedy nezhodnotil fakt, že otec jejího dítěte dosáhl zletilosti necelé dva měsíce

před vydáním rozhodnutí, a dále že rodina žalobkyně nemá v Mongolsku žádné zázemí, naopak je závislá na rodině otce dítě, která žije v České republice.

Nejvyšší správní soud na základě výše popsaného skutkového stavu přisvědčil závěru Městského soudu v Praze, že stěžovatel ve svém rozhodnutí vzal v úvahu pouze narození dítěte žalobkyně a dále fakt, že žalobkyně i otec dítěte jsou státními příslušníky Mongolska. Nikterak se však již nezabýval dalšími specifickými okolnostmi případu žalobkyně (nízký věk otce dítěte žalobkyně, zázemí rodiny v České republice), neobjasnil, proč podle jeho názoru při rozhodování o platnosti rozhodnutí o správním vyhoštění nehrály žádnou roli. Nejvyšší správní soud se přitom ztotožnil s názorem Městského soudu v Praze, že tyto okolnosti případu mohly být při posouzení žádosti žalobkyně relevantní. Posouzení důsledků výkonu správního vyhoštění na rodinný a soukromý život žalobkyně totiž nepochybně zahrnuje i zvážení jeho dopadu na majetkovou situaci rodiny.

Nejvyšší správní soud dodává, že tento nedostatek odůvodnění rozhodnutí stěžovatele neobstojí tím spíše za situace, kdy správní orgán I. stupně dopady zamítnutí žádosti do soukromého a rodinného života žalobkyně vůbec nezkoumal.

Nejvyšší správní soud se tedy ztotožnil se závěrem Městského soudu v Praze, že se stěžovatel nezabýval veškerými podstatnými okolnostmi případu, což v projednávané věci představovalo vadu řízení, která byla důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud závěrem uvádí, že přisvědčil stěžovateli v tom, že soudní řízení vedené u Městského soudu v Praze nepochybně překročilo standardní délku řízení, neboť trvalo déle než čtyři roky. Délka soudního řízení však v projednávané věci neměla vliv na zákonnost rozsudku.

Na základě uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobkyně měla v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, žádné náklady jí však v souvislosti s tímto řízením prokazatelně nevznikly. Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu